

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-96/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-236/2021.)

Érintett szerv: XI. kerületi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

– ( ) sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2021. március 26-án – miután fennakadt a kalauz ellenőrzésén – előállították a Rendőrkapitányságra, ahol – panasza szerint – 16 órán át fogva tartották, ennek során pedig személyes dolgait elvették, meztelenre vetkőztették, „rabosították”.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosja a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.];
- A büntügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a büntügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény [a továbbiakban: Bnyt.];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A Budapesti Rendőr-főkapitányság alárendeltségében lévő szerveknél található előállító egységek rendjéről és működéséről szóló 21/2018 (VI. 07.) BRFK Intézkedés [a továbbiakban: 21/2018 (VI. 07.) BRFK Intézkedés].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2021. március 26-án 7 óra 39 perckor egy MÁV jegyvizsgáló bejelentést tett, miszerint a panaszos nem működött együtt a jegyellenőrzés során, valamint egy másik utas az esetről – engedély nélkül – felvételt készített.

A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos a MÁV használatában lévő személyvonat szolgáltatását oly módon vette igénybe, hogy a saját MÁV bérlethez, a barátnője részére kiállított BKK bérletet mutatta fel a jegyvizsgálónak. A panaszos a vonatról leszállva még tagadta, hogy tudatában lett volna annak, hogy a BKK bérlet nem az övé, a kiérkező járőröknek azonban már elismerte, hogy szándékosan használta fel barátnője bérletét az utazáshoz.

2. A bejelentést követően a Rendőrkapitányság rendőrei 7 óra 52 perckor érkeztek a helyszínre, ahol rendőri intézkedés alá vontak a panaszost. A körülmények tisztázását követően a rendőrök megállapították, hogy a panaszos a Btk. 342. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerinti bűncselekményt követte el, így – az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján – előállították a Rendőrkapitányságra. Tekintettel arra, hogy az intézkedés során a panaszos végig együttműködő volt, vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A panaszossal szemben büntetőeljárás indult.

3. A panaszost 8 óra 50 perckor helyezték el az előállító helyiségben. Ezt követően a 21/2018 (VI. 07.) BRFK Intézkedés III/7. pontja alapján a panaszos teljes ruházatátvizsgálása egy külön helyiségben történt, ahol kizárólag a panaszos és az átvizsgálást végrehajtó rendkívüli őr volt jelen, ügyelve arra, hogy az intézkedés ne legyen megalázó. A panaszos állításával szemben, a parancsnoki kivizsgálás és a rendőri jelentések tanúsága szerint, a ruházatátvizsgálás közben az őr a panaszos felsőjét felemelve ellenőrizte a panaszos felsőtestét, ezt követően – oly módon, hogy az alsónadrág a panaszoson maradt – megnézte teste alsó részét is annak érdekében, hogy veszélyes tárgy ne maradjon a panaszosnál, valamint, hogy megállapítsa található-e rajta sérülés. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a körülményeket.

4. A panaszosnál lévő értékeket – a letéti jegyzéken igazolva – a befogadáskor letétbe helyezték. A panaszos a letétbe helyezett értékeit szabadon bocsátásakor hiánytalanul átvette, amely tényt aláírásával igazolt.

5. A panaszos állításával szemben, a rendőrségi adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát 7 óra 52 perctől 12 óra 20 percig korlátozták. Ehhez képest a személyi szabadság korlátozásának időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 11 óra 40 percig tartott.

Az előállítás során a rendőrök tisztázták a tényállást a helyszínen, a panaszost a Rendőrkapitányságra szállították, ott letétbe helyezték az értékeit, átvizsgálták a ruházatát, gyanúsítottként – 11 óra 45 perctől 12 óra 20 percig – kihallgatták, a szükséges személyes adatait – figyelemmel az Rtv. 91/A. §-ának (1) bekezdés c) pontjára, valamint a Bnytv. 6. §-ára és 44. §-ára – rögzítették a bünyügyi nyilvántartási rendszerben, valamint elvégezték az intézkedéssel és a kapcsolódó eljárással összefüggő adminisztratív feladatokat.

A vizsgálat megállapítása

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy a bejelentés a rendőrség számára intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, legalább a tényállás tisztázásának erejéig. Mivel a helyszínen a rendőrök észlelték, hogy a panaszos más nevére szóló közokiratot használ fel – értékelésük szerint – azzal a szándékkal, hogy a jegyellenőrt megtévessze, a helyzet tettenérésnek minősül, így a panaszost elő kellett állítaniuk, e tekintetben mérlegelési lehetőségük nem volt. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés és az előállítás ténye visszásságot nem okozott.*

2. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszos előállítása során nem volt szükségtelennek tekinthető olyan holtidő, amely személyi szabadságot érintő visszásságot okozott volna. Álláspontom szerint az előállítás során ténylegesen elvégzett cselekmények indokolták a panaszos előállításának időtartamát. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

Észleltem ugyanakkor, hogy a személyi szabadság korlátozásáról szóló igazoláson tévesen jelölték meg a szabadon bocsátás időpontját. Jelen ügyben mindez – a rendelkezésre álló információk értékelése alapján – adminisztrációs hibának, és nem pedig a panaszos formális szabadon bocsátását követő jogellenes fogvatartásának tekinthető, így visszásságként nem értékelhető, ugyanakkor fontos felhívnom a figyelmet a következőre.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig, vagy a fogvatartott személy nyomozó hatóság által történő átvételéig tart, ideértve azt is, ha a nyomozó hatóság a fogvatartott személy őrizetét rendeli el. E tekintetben a „nyomozó hatóság által történő átvételig” fordulatát – a jogszabály célja szerinti, kontextuális és az alapvető jogok fényében való értelmezése alapján – a Be. Negyedik Rész, XIX. fejezet (Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményen), illetve Nyolcadik Része (A kényszerintézkedések) rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni. Ennek megfelelően csak akkor valósul meg a nyomozóhatóság általi átvétel, ha arra a Be. hivatkozott rendelkezései alapján, törvényes szabadságkorlátozás formájában kerül sor.

3. A Szolgálati Szabályzat 31. §-ának (5) bekezdése értelmében, az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően az előállított (fogvatartott) személynél lévő tárgyakat letétbe kell helyezni, amelyről letéti jegyzéket kell készíteni. E tekintetben a rendőrnek mérlegelési lehetősége nincsen. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy a panaszos személyes dolgai letétbe vételének ténye visszásságot nem okozott.*

4. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás szerint a panaszos bűncselekmény elkövetése miatt, büntetőeljárás értelemben gyanúsítottá vált. Ennek megfelelően bizonyos személyes adatait a bünyügyi nyilvántartási rendszerben rögzíteni kellett („rabosítás”). E tekintetben a rendőröknek mérlegelési lehetősége nem volt. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy a „rabosítás” ténye visszásságot nem okozott.*

5. Amennyiben a rendőrség valóban úgy járt el a panaszos ruházatának átvizsgálása során, ahogy az a rendőrségi adatszolgáltatásban szerepel, azaz a panaszost nem vetkőztették és nem hozták megalázó helyzetbe, akkor visszásság nem történt. A panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos